Catálogo de Especialidades Formativas

PROGRAMA FORMATIU

Assistència personal

setembre 2025

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE TRABAJO Y ECONOMÍA SOCIAL
SERVICIO PÚBLICO DE EMPLEO ESTATAL
SEPE

SISTEMA NACIONAL DE EMPLEO

IDENTIFICACIÓ DE L'ESPECIALITAT I PARÀMETRES DEL CONTEXT FORMATIU

Denominació de l'especialitat:	Assistència personal
Família Professional:	Serveis socioculturals i a la comunitat
Àrea Professional:	Atenció social
Codi:	SSCG0045
Nivell de qualificació professional:	2

Objectiu general

Habilitar per prestar el servei d'assistència personal, que té com a finalitat la promoció de la vida independent i la inclusió a la comunitat de les persones en situació de dependència en qualsevol dels seus graus i amb independència de la seva edat. Consisteix en la prestació de suports a través de professionals d'acord amb un pla personal, en què es concretin les activitats de la vida diària que permeti a la persona desenvolupar el seu projecte de vida d'acord amb les seves necessitats i preferències.

Relació de mòduls de formació

Mòdul 1	Introducció a la vida independent. El projecte de vida	8 hores
Mòdul 2	Marc normatiu i ètic de l'assistència personal	8 hores
Mòdul 3	L'assistència personal: naturalesa i funcions	16 hores
Mòdul 4	Accessibilitat universal i mitjans de suport a la persona	12 hores
Mòdul 5	Salut laboral i primers auxilis	6 hores

Modalitats d'impartició

Presencial o Teleformació

Durada de la formació

Durada total 50 hores

Teleformació: Durada de la formació presencial: 0 hores

Requisits d'accés de les persones participants

Acreditacions/ titulacions	Complir com a mínim algun dels requisits següents: • Certificat de professionalitat de nivell 1. • Títol Professional Bàsic (FP Bàsica). • Títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria (ESO) o equivalent. • Títol de Tècnic (FP Grau mitjà) o equivalent. • Certificat de professionalitat de nivell 2. • Haver superat la prova d'accés a Cicles Formatius de Grau Mitjà. • Haver superat qualsevol prova oficial d'accés a la universitat.
Experiència professional	No es requereix
Modalitat de teleformació	A més de l'indicat anteriorment, les persones participants ha de tenir les destreses suficients per a ser usuaris de la plataforma virtual en la qual es recolza l'acció formativa.

Prescripcions de persones formadores i tutores

Acreditació requerida	Complir com a mínim algun dels requisits següents: • Llicenciatura, Enginyeria, Arquitectura, Grau Universitari o altres títols equivalents. • Diplomatura, Enginyeria Tècnica, Arquitectura Tècnica o altres títols equivalents. • Titulació de tècnic de les famílies professionals de sanitat o de serveis socioculturals i a la comunitat. • Titulació de tècnic superior de les famílies professionals de sanitat o de serveis socioculturals i a la comunitat. • Certificat professional de nivell 2 de les famílies professionals de Sanitat o de Serveis Socioculturals i a la Comunitat. • Certificat Professional de nivell 3 de les famílies professionals de Sanitat o de Serveis Socioculturals i a la Comunitat
Experiència professional mínima requerida	Es requereix 1 any en l'àmbit de Sanitat o de Serveis Socioculturals ia la Comunitat
Competència docent	L'experiència docent haurà de ser acreditada per almenys un dels mèrits següents: • Formació metodològica o experiència docent contrastada d'almenys 100 hores relacionada amb el camp competencial de l'especialitat formativa. • Certificat professional SSCE0110_Habilitació per a la Docència en Graus A, B i C del Sistema de Formació Professional (anteriorment denominat SSCE0110_ Docència de la Formació Professional per a l'Ocupació). • Certificat d'aptitud pedagògica (CAP), un títol professional d'especialització didàctica, el certificat de qualificació pedagògica o el màster de formació del professorat.
Modalitat de teleformació	A més de complir amb les prescripcions establertes anteriorment, les persones tutores i formadores han d'acreditar una formació, d'almenys 30 hores, o experiència, d'almenys 60 hores, en aquesta modalitat i en la utilització de les tecnologies de la informació i comunicació.

Requisits mínims d'espais, instal·lacions i equipaments

Espais formatius	Superfície m² per a 15 persones participants	Incremento Superfície/ alumne(Màxim 30 persones participants)	Equipament
Aula Polivalent	30m2	2 m2/persona participant	• Taula i cadira per a la persona formadora • Taules i cadires per a les persones participants • Material d'aula • Pissarra • PC instal·lat en xarxa amb possibilitat d'impressió de documents, canó amb projecció i internet per al personal formador

La superfície dels espais i instal·lacions estaran en funció de la seva tipologia i del nombre de persones participants. Tindran com a mínim els metres quadrats que s'indiquen per a 15 persones participants i l'equipament suficient per a aquests.

En el cas que augmenti el nombre de persones participants, fins a un màxim de 30, la superfície de les aules s'incrementarà proporcionalment (segons s'indica en la taula quant a m²/ persona participant) i l'equipament estarà d'acord amb aquest augment.

No ha d'interpretar-se que els diversos espais formatius identificats hagin de diferenciar-se necessàriament mitjançant tancaments.

Les instal·lacions i equipaments hauran de complir amb la normativa industrial i higienicosanitària corresponent i respondran a mesures d'accessibilitat i seguretat de les persones participants.

En el cas que la formació es dirigeixi a persones amb diversitat funcional es realitzaran les adaptacions i els ajustos raonables per a assegurar la seva participació en condicions d'igualtat.

Aula virtual

Si s'utilitza l'aula virtual han de complir-se les següents indicacions.

Característiques
La impartició de la formació mitjançant aula virtual s'ha d'estructurar i organitzar de manera que es garanteixi en tot moment que existeixi connectivitat sincronitzada entre les persones formadores i participants així com bidireccionalitat en les comunicacions. S'haurà de comptar amb un registre de connexions generat per l'aplicació de l'aula virtual en què s'identifiqui, per a cada acció formativa desenvolupada a través d'aquest mitjà, les persones participants a l'aula, així com les seves dates i temps de connexió.

Si l'especialitat s'imparteix en modalitat de teleformació, quan hi hagi tutories presencials, s'usaran els espais formatius i equipaments necessaris indicats anteriorment.

A més, en el cas de teleformació, s'ha de disposar del següent equipament.

Plataforma de teleformació:
La plataforma de teleformació que s'utilitzi per a impartir accions formatives haurà d'allotjar el material virtual d'aprenentatge corresponent, posseir capacitat suficient per a desenvolupar el procés d'aprenentatge i gestionar i garantir la formació de les persones participants, permetent la interactivitat i el treball cooperatiu, i reunir els següents requisits tècnics d'infraestructura, programari i serveis:
· **Infraestructura**
· Tenir un rendiment, entès com a nombre de persones que suporti la plataforma, velocitat de resposta del servidor a les usuàries, i temps de càrrega de les pàgines Web o de descàrrega d'arxius, que permeti:
a) Suportar un nombre de persones participants equivalent al número total de participants en les accions formatives de formació professional per a l'ocupació que estigui impartint el centre o entitat de formació, garantint un hostalatge mínim igual al total de les persones participants d'aquestes accions, considerant que el nombre màxim de persones participants per tutor o tutora és de 80 i un nombre de persones usuàries concurrents del 40% d'aquests participants.
b) Disposar de la capacitat de transferència necessària perquè no es produeixi efecte retard en la comunicació audiovisual en temps real, havent de tenir el servidor en el qual s'allotja la plataforma una amplada de banda mínima de 300 Mbs, suficient en baixada i pujada.
· Estar en funcionament 24 hores al dia, els 7 dies de la setmana.

· **Software:**
· Compatibilitat amb l'estàndard SCORM i paquets de continguts IMS.
· Nivells d'accessibilitat i interactivitat dels continguts disponibles mitjançant tecnologies web que com a mínim compleixin les prioritats 1 i 2 de la Norma UNE 139803:2012 o posteriors actualitzacions, segons l'estipulat en el capítol III del Reial decret 1494/2007, de 12 de novembre.
· El servidor de la plataforma de teleformació ha de complir amb els requisits establerts en la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals, per la qual cosa el responsable d'aquesta plataforma ha d'identificar la localització física del servidor i el compliment del que s'estableix sobre transferències internacionals de dades en els articles 40 a 43 de la citada Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, així com, en el que resulti d'aplicació, en el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques respecte del tractament de dades personals i la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE.
· Compatibilitat tecnològica i possibilitats d'integració amb qualsevol sistema operatiu, base de dades, navegador d'Internet dels més usuals o servidor web, havent de ser possible utilitzar les funcions de la plataforma amb complements (connector) i visualitzadors compatibles. Si es requerís la instal·lació addicional d'algun suport per a funcionalitats avançades, la plataforma ha de facilitar l'accés al mateix sense cost.
· Disponibilitat del servei web de seguiment (operatiu i en funcionament) de les accions formatives impartides, conforme al model de dades i protocol de transmissió establerts en l'annex V de l'Ordre/TMS/369/2019, de 28 de març.

· **Serveis i suport**
· Sustentar el material virtual d'aprenentatge de l'especialitat formativa que a través d'ella s'imparteixi.
· Disponibilitat d'un servei d'atenció a persones usuàries que doni suport tècnic i mantingui la infraestructura tecnològica i que, de forma estructurada i centralitzada, atengui i resolgui les consultes i incidències tècniques de les persones participants. Les maneres d'establir contacte amb aquest servei, que seran mitjançant telèfon i missatgeria electrònica, han d'estar disponibles per a les persones participants des de l'inici fins a la finalització de l'acció formativa, mantenint un horari de funcionament de matí i de tarda i un temps de demora en la resposta no superior a 48 hores laborables.
· Personalització amb la imatge institucional de l'administració laboral corresponent, amb les pautes d'imatge corporativa que s'estableixin.
A fi de gestionar, administrar, organitzar, dissenyar, impartir i avaluar accions formatives a través d'Internet, la plataforma de teleformació integrarà les eines i recursos necessaris a tal fi, disposant, específicament, d'eines de:
· Comunicació, que permetin que cada persona participant pugui interaccionar a través del navegador amb la persona tutora-formadora, el sistema i amb les altres persones participants. Aquesta comunicació electrònica ha de dur-se a terme mitjançant eines de comunicació síncrones (aula virtual, xat, pissarra electrònica) i asíncrones (correu electrònic, fòrum, calendari, tauler d'anuncis, avisos). Serà obligatori que cada acció formativa en modalitat de teleformació disposi, com a mínim, d'un servei de missatgeria, un fòrum i un xat.
· Col·laboració, que permetin tant el treball cooperatiu entre les persones que integren d'un grup, com la gestió de grups. Mitjançant tals eines ha de ser possible realitzar operacions d'alta, modificació o esborrat de grups de persones participants, així com creació de «escenaris virtuals» per al treball cooperatiu dels membres d'un grup (directoris o «carpetes» per a l'intercanvi d'arxius, eines per a la publicació dels continguts, i fòrums o xats privats per als membres de cada grup).
· Administració, que permetin la gestió de persones usuàries (altes, modificacions, esborrat, gestió de la llista de classe, definició, assignació i gestió de permisos, perfils i rols, autenticació i assignació de nivells de seguretat) i la gestió d'accions formatives.
· Gestió de continguts, que possibilitin l'emmagatzematge i la gestió d'arxius (visualitzar arxius, organitzar-los en carpetes –directoris- i subcarpetes, copiar, pegar, eliminar, comprimir, descarregar o carregar arxius), la publicació organitzada i selectiva dels continguts d'aquests arxius, i la creació de continguts.
· Avaluació i control del progrés de les persones participants, que permetin la creació, edició i realització de proves d'avaluació i autoavaluació i d'activitats i treballs avaluables, la seva autocorrecció o la seva correcció (amb retroalimentació), la seva qualificació, l'assignació de puntuacions i la ponderació d'aquestes, el registre personalitzat i la publicació de qualificacions, la visualització d'informació estadística sobre els resultats i el

progrés de cada persona participant i l'obtenció d'informes de seguiment.

Material virtual d'aprenentatge:
El material virtual d'aprenentatge per a les persones participants mitjançant el qual s'imparteixi la formació es concretarà en el curs complet en format multimèdia (que mantingui una estructura i funcionalitat homogènia), havent d'ajustar-se a tots els elements de la programació (objectius i resultats d'aprenentatge) d'aquest programa formatiu que figura en el Catàleg d'Especialitats Formatives i el contingut de les quals compleixi aquests requisits:
· Com a mínim, ser l'establert en el citat programa formatiu del Catàleg d'Especialitats Formatives.
· Estar referit tant als objectius com als coneixements/ capacitats cognitives i pràctiques, i habilitats de gestió, personals i socials, de manera que en el seu conjunt permetin aconseguir els resultats d'aprenentatge previstos.
· Organitzar-se a través d'índexs, mapes, taules de contingut, esquemes, epígrafs o titulars de fàcil discriminació i seqüenciés pedagògicament de tal manera que permeten la seva comprensió i retenció.
· No ser merament informatius, promovent la seva aplicació pràctica a través d'activitats d'aprenentatge (autoavaluable o valorades per la persona tutora-formadora) rellevants per a l'adquisició de competències, que serveixin per a verificar el progrés de l'aprenentatge de les persones participants, fer un seguiment de les seves dificultats d'aprenentatge i prestar-li el suport adequat.
· No ser exclusivament textuals, incloent-hi variats recursos (necessaris i valuosos), tant estàtics com interactius (imatges, gràfics, àudio, vídeo, animacions, enllaços, simulacions, articles, fòrum, xat, etc.) de manera periòdica.
· Poder ser ampliats o complementats mitjançant diferents recursos addicionals als quals les persones participants puguin accedir i consultar a voluntat.
· Donar lloc a resums o síntesis i a glossaris que identifiquin i defineixin els termes o vocables bàsics, rellevants o claus per a la comprensió dels aprenentatges.
· Avaluar la seva adquisició durant i a la finalització de l'acció formativa a través d'activitats d'avaluació (exercicis, preguntes, treballs, problemes, casos, proves, etc.), que permetin mesurar el rendiment o acompliment de les persones participants.

Vinculació amb capacitacions professionals

Aquesta formació capacita per prestar l'assistència personal, tal com es recull a l'Acord, de 12 de maig de 2023, del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, pel qual es defineixen i s'estableixen les condicions específiques d'accés a l'assistència personal al Sistema d'Autonomia i Atenció a la Dependència.

Ocupacions i llocs de treball relacionats

-5891 Assistents personals o persones de companyia

Requisits oficials de les entitats o centres de formació

Estar inscrit en el Registre d'entitats de formació (Serveis Públics d'Ocupació)

DESENVOLUPAMENT MODULAR

MÒDUL DE FORMACIÓ 1: Introducció a la vida independent. El projecte de vida

OBJECTIU

Conèixer conceptes com l'autonomia personal, el model d'atenció centrat en la persona, la vida independent, el respecte a la diversitat humana i la inclusió a la comunitat de les persones en situació de dependència, des de la perspectiva dels drets humans. Així mateix, cal abordar també la conceptualització de les situacions de dependència, discapacitat i grans necessitats de suport, així com de l'autodeterminació i el projecte de vida.

DURADA : 8 hores

Teleformació: Durada de la formació presencial: 0 hores

RESULTATS D'APRENENTATGE

Coneixements/ Capacitats cognitives i pràctiques

1. Autonomia personal i protagonisme de la persona:

- Evolució de la concepció de la discapacitat i enfocament de drets.
- Model d'atenció centrada en la persona.
- Model de vida independent.

2. Organització de la intervenció i organització dels recursos:

- Metodologies d'intervenció.
- Estratègies d'intervenció en funció de les característiques de la persona usuària.
- Tipologies de recursos.

3. El projecte de vida:

- Projectes de vida independent.
- Continguts mínims del pla de suports i del projecte de vida independent.
- Relació del pla de suport amb el Programa Individual d'Atenció (PIA).

Habilitats de gestió, personals i socials

1. Atenció interdisciplinària a la dependència:

- Equips interdisciplinaris d'atenció a la dependència.
- Relació de la i l'assistent personal amb els equips interdisciplinaris.

2. Elaboració participativa del pla de suports:

- Determinació de les parts interessades en l'elaboració del pla de suports.
- Modificació i avaluació participativa del pla de suports

MÒDUL DE FORMACIÓ 2: Marc normatiu i ètic de l'assistència personal

OBJECTIU

Conèixer el marc normatiu bàsic en què s'emmarca l'assistència personal, com és la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat i la Llei 39/2006, del 14 de desembre, de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les persones en situació de dependència o l'Observació general número 5 sobre el dret a viure de forma independent i a ser inclòs a la comunitat, del Comitè dels Drets de les Persones amb Discapacitat de Nacions Unides. Així mateix, cal abordar també els aspectes ètics que intervenen en la relació professional d'assistència personal, i els conceptes fonamentals per pensar en clau de dilema ètic.

DURADA : 8 hores

Teleformació: Durada de la formació presencial: 0 hores

RESULTATS D'APRENENTATGE

Coneixements/ Capacitats cognitives i pràctiques

1. Marc normatiu bàsic:

- Marc legal de l'atenció a la discapacitat i a la dependència.
- Organismes, programes i equipaments.
- Marc legal i laboral de l'assistència personal.

2. Marc ètic bàsic:

- Principis d'ètica professional.
- Codi deontològic.
- Confidencialitat i secret professional.

Habilitats de gestió, personals i socials

- Orientació als/les cuidadors no formals:
  - Orientació a les famílies a l'autonomia personal.
  - Instruments de registre i transmissió de la informació.
- Abordatge de dilemes ètics:
  - Definició i tipologia.
  - Claus de resolució.
- Criteri ètic en la pràctica professional:
  - Distinció entre peticions legítimes i pertinents i peticions il·legítimes o inapropiades.
  - Presa de decisions responsables, aplicant els límits ètics i legals de la professió.

MÒDUL DE FORMACIÓ 3: L'assistència personal: naturalesa i funcions

OBJECTIU

Conèixer el paper, les funcions, els objectius i els contextos de l'assistència personal com a figura clau per al desenvolupament d'una vida independent i inclosa a la comunitat de les persones en situació de dependència. Així mateix, cal abordar també continguts vinculats a la deontologia dels i les assistents personals (confidencialitat, empatia, escolta activa, gestió de conflictes, entre d'altres), així com als drets laborals.

DURADA : 16 hores

Teleformació: Durada de la formació presencial: 0 hores

RESULTATS D'APRENENTATGE

Coneixements/ Capacitats cognitives i pràctiques

1. Característiques de l'assistència personal i de l'assistent personal:

- Perfil, funcions i tasques de l'assistent personal.
- Diferents àmbits d'assistència personal en funció de les etapes del cicle vital.
- Necessitats de suport complexes i intenses.

2. Organització de l'entorn de la intervenció:

- Factors ambientals a la relació social.
- Importància de l'entorn a l'autonomia de les persones.
- Iniciativa i creativitat a l'ambientació d'espais.

3. Estratègies de suport psicosocial i habilitats socials:

- Relacions socials a les persones en situació de dependència o discapacitat.
- Desenvolupament d'habilitats socials i resolució de conflictes.
- Ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en les relacions socials.

Habilitats de gestió, personals i socials

1. Habilitats bàsiques de la i l'assistent personal.

• Habilitats socials i de comunicació: empatia, escolta activa, establiment de límits i gestió de les emocions.

• Distinció d'altres perfils professionals.

2. Privacitat i autodeterminació en la relació d'assistència personal.

• Confidencialitat i privacitat.

• Suport a l'autodeterminació i la presa de decisions.

MÒDUL DE FORMACIÓ 4: Accessibilitat universal i mitjans de suport a la persona

OBJECTIU

Conèixer les nocions bàsiques sobre accessibilitat universal i sobre els productes i mitjans de suport aplicats a la vida independent i a la inclusió a la comunitat. Així mateix, cal abordar també els sistemes augmentatius i alternatius de comunicació, que facilitin la interacció de la persona en situació de dependència amb l'assistent personal.

DURADA : 12 hores

Teleformació: Durada de la formació presencial: 0 hores

RESULTATS D'APRENENTATGE

Coneixements/ Capacitats cognitives i pràctiques

1. Accessibilitat universal:

- Accessibilitat física, sensorial i cognitiva.
- Accessibilitat a l'entorn laboral.
- Disseny universal i ajustaments raonables.

2. Sistemes de suport a la comunicació:

- Sistemes de comunicació alternativa amb ajut.
- Sistemes de comunicació alternativa sense ajut.
- Ajuts tecnològics per a la comunicació.

Habilitats de gestió, personals i socials

1. Disseny universal:

- Pensament de disseny.
- Disseny col·laboratiu.

2. Valoració participativa dels sistemes de comunicació alternativa:

- Identificació conjunta dels criteris que determinen l'ajustament o el canvi del sistema de comunicació.
- Valoració conjunta de l'eficàcia dels sistemes de comunicació alternativa.

MÒDUL DE FORMACIÓ 5: **Salut laboral i primers auxilis**

OBJECTIU

Conèixer els aspectes que contribueixin a la promoció de la salut laboral de l'assistent personal, com l'ergonomia, la higiene postural, la dinàmica en les relacions de l'assistència o la gestió de situacions d'estrès. Així mateix, cal abordar també tècniques bàsiques de primers auxilis que permetin actuar en situacions de risc vital, com són la pèrdua de consciència, traumatismes, hemorràgies, ofegaments, reaccions al·lèrgiques, reanimació cardiovascular o intoxicacions agudes, entre d'altres.

DURADA : 6 hores

Teleformació: Durada de la formació presencial: 0 hores

RESULTATS D'APRENENTATGE

Coneixements/ Capacitats cognitives i pràctiques

1. Avaluació de riscos professionals:

- Anàlisi i determinació de les condicions de treball.
- Anàlisi de riscos específics a l'assistència personal.
- Planificació de la prevenció de riscs professionals.

2. Valoració inicial de l'assistència en urgència:

- Sistemes d'emergències mèdiques.
- Signes de compromís vital.
- Exploració bàsica davant d'una urgència.

3. Aplicació de tècniques de suport vital:

- Ressuscitació cardiopulmonar bàsica.
- Atenció inicial a lesions per agents físics, químics i biològics.
- Atenció inicial a patologia orgànica d'urgència.

4. Aplicació de procediments d'immobilització i mobilització:

- Maneig de víctimes.
- Actuació davant de fractures.
- Tècniques de mobilització.

Habilitats de gestió, personals i socials

1. Autocura de la i l'assistent personal:

- Vigilància de la salut de la i l'assistent personal.
- Promoció de l'autocura.

2. Aplicació de tècniques de suport psicològic i d'autocontrol:

- Estratègies bàsiques de comunicació.
- Valoració del paper del primer intervinent.

AVALUACIÓ DE L'APRENENTATGE EN L'ACCIÓ FORMATIVA

- L'avaluació tindrà un caràcter teoricopràctic i es realitzarà de forma sistemàtica i contínua, durant el desenvolupament de cada mòdul i al final del curs
- Podeu incloure una avaluació inicial de caràcter diagnòstic per detectar el nivell de partida de l'alumnat.
- L'avaluació es durà a terme mitjançant els mètodes i els instruments més adequats per comprovar els diferents resultats d'aprenentatge, i que en garanteixin la fiabilitat i la validesa.
- Cada instrument d'avaluació s'acompanyarà del sistema de correcció i puntuació corresponent en què s'expliciti, de manera clara i inequívoca, els criteris de mesura per avaluar els resultats assolits pels participants.
- La puntuació final assolida s'expressarà en termes d'apte/no apte.